

„Historia Bliska” — konkurs

Fundacja im. Stefana Batorego oraz Ośrodek KARTA ogłasza **jedenasty konkurs** „Historii Bliskiej” dla uczniów gimnazjów i szkół średnich, na temat:

Niepokorni w XX wieku

W naszym społeczeństwie — przez ponad wiek pozbawionym niepodległości, poddanym brutalnym wojnom i okupacjom, demoralizowanym przez półwiecze rządów komunistycznych — szczególną rolę społeczną odgrywali ludzie, którzy potrafili rzucić wyzwanie panującemu porządkowi politycznemu i społecznemu. W imię ideałów niepodległości, wolności, sprawiedliwości, równości, prawdy czy zwykłej przyzwoitości. Potrafili przeciwstawić się siłom obcy, wyrażając w ten sposób pragnienia zbiorowości narodowej, ale również wystąpić przeciw gnuści, konformizmowi czy objawom nietolerancji własnego społeczeństwa. Działały jawnie lub w ukryciu, zrywami lub cierpliwą pracą — czyniąc z niezgody na rzeczywistość formułę swojego życia; cena, jaką im przychodziło za to płacić, była nierzaz wysoka. Należą do nielicznej mniejszości lub często zupełnie osamotnieni, niepokorni rzadko mogli bezpośrednio wpływać na wielkie procesy społeczne czy polityczne. Ich znaczenie polegało na tym, że wyrażali najlepsze dążenia, marzenia społeczeństwa; służyły ich przechowaniu i utrwalaniu, a także przyczyniali się do ich szerszej społecznej manifestacji wtedy, gdy zmiana stawała się nagle możliwa. Tych ludzi, niepokornych, nonkonformistów — romantyków i realistów, bojowników i działaczy społecznych, buntowników i dysydentów — utożsamiano w naszej historii z tradycjami czy powołaniem inteligencji. W rzeczywistości można ich znaleźć w każdej grupie społecznej.

Kim byli, w jakich momentach politycznego czy społecznego zniewolenia pojawiali się, by — kierując się swoją koncepcją dobra ogólnego — powiedzieć „nie”. Jak przejawiało się ich poczucie wolności, co głosili, w jakiej dziedzinie, jakie idee leżały u podstaw ich braku pokory.

Pragniemy, aby uczestnicy tegorocznego konkursu odnaleźli w bliskim otoczeniu ślady działania i przywróciły pamięć o tych, którzy zasłużyli na miano niepokornych, działając w różnych sferach życia, w dowolnym momencie XX wieku.

Na konkurs nadysławane mogą być wyłącznie prace oryginalne, oparte na samodzielnie zebranych, wcześniej nie publikowanych materiałach źródłowych (wywiady, kwerendy w archiwach środowiskowych, publicznych czy domowych); powinny zawierać krytyczną ocenę wiarygodności źródeł, dowodzić zdolności wyciągania wniosków. Ważna jest również atrakcyjność prezentacji wyników badań.

Dopuszczalne są różne formy prac konkursowych: opracowany zbiór dokumentów; zdobyta i krytycznie opracowana relacja świadka lub świadków historii; zbiór zdjęć z autorskim opisem i komentarzem; opracowany dziennik; amatorski film czy audycja radiowa; dopuszczalne są również inne formy, także mieszane (poza formami czysto plastycznymi).

Praca może być podejmowana indywidualnie bądź grupowo (do 6 osób), pod opieką dorosłych lub samodzielnie.

Termin nadsyłania prac — do 5 marca 2007. Konkurs zostanie rozstrzygnięty do 10 czerwca 2007, po czym nastąpi ogłoszenie wyników i rozdanie nagród.

Jury przyzna uczniom nagrody i wyróżnienia indywidualne i zespołowe, a nauczycielom wspierającym uczniów — wyróżnienia specjalne. Na nagrody i wyróżnienia Fundacja Batorego przeznaczyła 55.000 zł.

Nadesłane prace dopełnią kolekcję „Historii Bliskiej” w Ośrodku KARTA, dostępną dla zainteresowanych badaczy i wydawców. Przewidywana jest prezentacja prac lub ich fragmentów w internecie oraz ewentualnie w czasopismach ogólnokrajowych i lokalnych.

Szkołom, które zadeklarują do 30 września br. zamiar uczestniczenia w konkursie — wyślemy komplety niezbędnych materiałów instruktażowych. Te, których uczniowie wzięli udział w jednym z trzech ostatnich konkursów, otrzymają materiały bez zgłoszenia. Materiały będą dostępne także na stronie www.karta.org.pl.

Kontakty: Ośrodek KARTA, 02-536 Warszawa, ul. Narbutta 29, tel. (0-22) 848-07-12; faks 646-65-11; e-mail: historia.bliska@karta.org.pl.

Prezes Fundacji im. Batorego

Aleksander Smolar

Prezes Ośrodka KARTA

Zbigniew Gluza